

### Ek-2.3.1 Tip Çerçeve Anlaşması

#### Madde 1- Taraflar

1.1 İşbu Çerçeve Anlaşması, bir tarafta Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü (bundan sonra "TCDD" olarak anılacaktır) ile diğer tarafta ..... (bundan sonra "DTİ" olarak anılacaktır) arasında aşağıda yazılı şartlar dâhilinde akdedilmiştir.

#### Madde 2- Taraflara İlişkin Bilgiler

2.1 TCDD'nin adresi: Hacı Bayram Mahallesi Hipodrom Caddesi No:3 06050 Altındağ/ANKARA

Tel no : 0312 520 42 06

Faks no : 0312 520 62 06

Elektronik posta adresi : [kapasiteyonetim@tcdd.gov.tr](mailto:kapasiteyonetim@tcdd.gov.tr)

2.2 DTİ'nin tebligat adresi : .....

Tel no : .....

Faks no : .....

Elektronik posta adresi : .....

2.3 Her iki taraf madde 2.1. ve 2.2.'de belirtilen adreslerini tebligat adresi olarak kabul etmişlerdir. Adres değişiklikleri usulüne uygun şekilde karşı tarafa tebliğ edilmedikçe en son bildirilen adrese yapılacak tebliğ ilgili tarafa yapılmış sayılır.

2.4 Taraflar, yazılı tebligatı daha sonra süresi içinde yapmak kaydıyla, elden teslim, posta veya posta kuryesi, teleks, faks veya elektronik posta gibi diğer yollarla da bildirimde bulunabilirler.

#### Madde 3- Amaç

3.1 Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği kapsamında, bir şebeke bildirim döneminin aşan talepler için, altyapı kapasite tahsisini güvence altına almak isteyen TCDD ile DTİ arasında işbu çerçeve anlaşması imzalanmıştır.

#### Madde 4- Konu

4.1 İşbu çerçeve anlaşması, Ek-1'de tanımlanan hat kesimlerinde işletileceği öngörülen trenler için tahsis edilecek altyapı kapasitesi ile ilgili TCDD ve DTİ'nin karşılıklı hak ve yükümlülüklerini, ücret ve tazminatları düzenler.

## Madde 5- Tanımlar ve Kısaltmalar

- (1) Alternatif güzergâh: Demiryolu tren işletmecisiyle ilgili olarak yük ve yolcu hizmetinde kullanılan bir güzergâh için ikame edilebilirliği olan söz konusu güzergâh ile aynı kalkış ve varış noktası arasında başka bir güzergâhı,
- (2) Altyapı kapasite tahsisi: Bir demiryolu altyapı işletmecisi tarafından bir erişim sözleşmesiyle belirli bir süre için, belirli bir demiryolu altyapı kapasitesinin bir demiryolu tren işletmecisinin kullanımına verilmesini,
- (3) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,
- (4) Çeken araç: Demiryolu üzerinde kendi güçleri ile hareket etme yeteneği olan her türlü aracı,
- (5) Çekilen araç: Demiryolu üzerinde kendi güçleri ile hareket etme yeteneği olmayan her türlü yük ve yolcu taşımada kullanılan demiryolu aracını,
- (6) Çerçeve anlaşması: Bir demiryolu tren işletmecisi ile bir demiryolu altyapı işletmecisi arasında kamu hukuku veya özel hukuk uyarınca akdedilen, akit tarafların hak ve yükümlülüklerini, şebeke bildiriminde belirtilen tahsis döneminden daha uzun bir dönem boyunca uygulanacak ücretleri belirleyen ve hukuki bağlayıcılığı bulunan anlaşmayı,
- (7) Demiryolu altyapı işletmecisi: Tasarrufundaki demiryolu altyapısını güvenli bir şekilde işletmek ve demiryolu tren işletmecilerinin hizmetine sunmak hususunda Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişisi veya şirketi,
- (8) Demiryolu tren işletmecisi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük ve/veya yolcu taşımacılığı yapmak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kamu tüzel kişisi ve şirketi,
- (9) DTİ: Demiryolu tren işletmecisini,
- (10) Emniyet belgesi: Demiryolu ulaştırma hizmetlerinin tüm süreçlerinin emniyetli bir şekilde yönetildiğini gösteren, demiryolu tren ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecisinin emniyet yönetim sistemi kurduğunu ve ilgili emniyet standartları ve kurallarına uyum gösterebildiğini kanıtlayan ve Bakanlık tarafından bu işletmecilere verilen belgeyi,
- (11) Erişim sözleşmesi: Altyapı kapasite tahsis başvurusu olumlu sonuçlanan demiryolu tren işletmecisi ile altyapı kapasite tahsisi yapan demiryolu altyapı işletmecisi arasında yapılan ve şebekeye erişimi sağlayan sözleşmeyi,
- (12) Hat Kesimi: Planlamaya esas olmak üzere belirlenmiş demiryolu kesimini,
- (13) Mücbir sebepler: Görevin, taahhüdün ve sorumluluğun yerine getirilmesine engel teşkil edebilecek nitelikte, önüne geçilmesi olanaksız, irade dışı beklenmedik deprem, sel ve benzeri doğal afetler ile yangın ve bunlara benzer olayları,

- (14) “Orer” planı: Belirli bir şebeke veya hat kesiminde bir takvim yılı içinde işletilmesi planlanan trenlerin hareketleriyle ilgili güzergâhı, kalkış ve varış zamanlarını, tren sefer sayılarını içeren ve tren çizgilerinden oluşan planı, Şebeke bildirim: Demiryolu altyapı işletmecileri tarafından hazırlanan, altyapı kapasite tahsis başvurularını mümkün kılmak için ücretlendirme ve kapasite tahsis planlarına yönelik genel kurallar, süreler, prosedürler ve kriterler de dâhil olmak üzere gerekli diğer tüm bilgileri ayrıntılarıyla belirleyen ve Bakanlık tarafından onaylanarak yayımlanan bildirim,
- (15) Tahsis dönemi: Şebeke bildirim kapsamındaki bir “Orer” planı dönemini,
- (16) Taşımacılık yetki belgesi: Bakanlık tarafından bir işletmeciye verilen ve demiryolu ulaştırma hizmetleri sunabilmek, altyapı ve tren işletebilmek için önkoşulların sağlandığını gösteren belgeyi,
- (17) TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünü, ifade eder.

#### **Madde 6- TCDD Tarafından Sunulan Kapasite;**

- 6.1 TCDD, Ek-2’de belirlenen kapasite parametreleri bu çerçeve anlaşması gereğince her şebeke bildirim döneminde DTİ’ye dönemi içerisinde erişim sözleşmesi imzalaması şartıyla tahsis eder.
- 6.2 Kapasite talebi, tahsis döneminin tamamı veya bir kısmı için Ek-2’de açıklanan işletme ve teknik parametrelerinden farklı olduğu zaman, DTİ yeni ilave veya farklı hat kesimleri için ayrıca talepte bulunacaktır. Bu talep kapasite tahsis takviminin işleyişine uygun olarak ele alınacaktır.

#### **Madde 7- Tarafların Hak ve Yükümlülükleri**

- 7.1 DTİ, Şebeke Bildirimindeki kapasite tahsis takvimine göre her tahsis döneminde çerçeve anlaşması kapsamındaki hat kesimleri için kapasite tahsisi talebinde bulunmak zorundadır.
- 7.2 TCDD, çerçeve anlaşması kapsamındaki altyapıyı, DTİ’nin TCDD Şebeke Bildirimindeki kapasite tahsis takvimine uygun talebine rağmen tahsis edemezse tahsis yapılamayan beher yıl için altyapı erişim ücretinin % 3’ü kadar tazminat ödeyecektir.
- 7.3 DTİ, çerçeve anlaşması kapsamındaki hat kesimleri için kısmen veya tamamen talep etmediği kapasiteye karşılık talep edilmeyen beher yıl için altyapı erişim ücretinin % 3’ü kadar tazminat ödeyecektir.
- 7.4 İşbu çerçeve anlaşması kapsamındaki kapasitenin kullanımında uygulanması zorunlu olan teknik ve işletme parametreleri Ek-2’de düzenlenmiştir.
- 7.5 DTİ, çerçeve anlaşmasından kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini diğer DTİ’lere devretme hakkına sahip değildir.

#### **Madde 8- Tarafların Hak ve Yükümlülüklerine Yönelik İstisnalar**

- 8.1 Madde 7’de belirtilen hak ve yükümlülükler, aşağıdaki durumlarda TCDD veya DTİ için uygulanmaz.

8.1.1 Taraflardan birine yüklenemeyecek mücbir sebepler,

8.1.2 Devletin ilgili birimlerinin kararı gereği, hat kesimlerinin savunma veya sivil güvenlik ihtiyaçları ile diğer öncelikli taleplere tahsisinin zorunlu olduğu durumlar.

#### **Madde 9- Altyapı Çalışmalarında TCDD'nin Sorumluluğu**

9.1 Altyapı yapım, bakım, onarım ve modernizasyon çalışmaları kapsamındaki yol kapatma ve kısıtlamaları, işbu çerçeve anlaşması kapsamındaki kapasiteler üzerinde olumsuz bir etkiye sahip ise, TCDD her yılın Ağustos ayının sonuna kadar işbu çerçeve anlaşmasında yapacağı değişiklikler hakkında ilgili DTİ'leri bilgilendirir.

#### **Madde 10- Altyapı Erişim Sözleşmesi İmzalama Zorunluluğu**

10.1 Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği uyarınca DTİ, her tahsis dönemi için tahsis edilecek altyapı kapasitesine yönelik TCDD ile bir erişim sözleşmesi imzalamakla yükümlüdür.

10.2 Çerçeve anlaşması kapsamındaki hat kesimleri DTİ ile TCDD arasında yapılacak bir erişim sözleşmesi sonrasında kullanılır. Çerçeve anlaşmaları bir erişim sözleşmesi ile tamamlanır ve geçerli olur.

#### **Madde 11- Ücretlendirme Sistemi**

11.1 TCDD altyapı erişim ücretlerini, bir şebeke bildiriminden sonraki şebeke bildirim döneminde Türkiye İstatistik Kurumu tarafından belirlenen Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) artış oranında güncelleyebilir. Bunun dışında yapılan artışlar DTİ tarafından anlaşmanın tek taraflı feshi hakkı verir.

11.2 DTİ, işbu çerçeve anlaşmasının geçerliliği için ve erişim sözleşmesinde belirtildiği üzere, işbu çerçeve anlaşmasında tanımlanan kapasiteye karşılık gelen tren güzergâhlarıyla ilgili altyapı erişim ücretlerini TCDD'ye ödemekle yükümlüdür.

#### **Madde 12- Çerçeve Anlaşmasının Koşullarında Değişiklikler veya Sınırlandırmalar**

12.1 İşbu çerçeve anlaşmasının genel yapısını bozan yeni yasal düzenlemeler yapılması, mücbir sebepler veya altyapı çalışmalarının zorunlu kıldığı değişikliklerin meydana gelmesi halinde tarafların mutabık kalınması şartıyla ek bir anlaşma yapılabilir.

12.2 TCDD tarafından kapasitelerle ilgili zorunlu sebeplerle yapılacak değişiklikler veya sınırlandırmalar aşağıdaki belirtilen hususlara göre yapılır:

- (1) TCDD, mücbir sebeplere bağlı olarak altyapı bakım ve onarım çalışmaları nedeniyle hat kapasitesi düşen güzergâh için DTİ'ye alternatif güzergâhlar için kapasite önerir veya bu mümkün değilse sunulan kapasiteyi azaltabilir.
- (2) Yasal nedenlerden dolayı işbu anlaşmanın bir hükmü geçersiz veya uygulanamaz olursa, diğer hükümler mümkün olduğunca bundan etkilenmeyecek şekilde yeniden düzenlenir.
- (3) Geçersiz veya işletilemez hükümler bulunması durumunda, bu türden hükümler işbu anlaşmanın hedeflerini en iyi şekilde karşılayan hükümlerle değiştirilebilir.

- (4) İşbu anlaşmada yapılan değişiklik ve ilaveler taraflar arasında uygun görüşme ve ittifaktan sonra gerçekleştirilecektir.
- (5) Devletin ilgili birimlerinin kararı gereği, hat kesimlerinin savunma veya sivil güvenlik ihtiyaçları ile diğer öncelikli taleplere tahsisinin zorunlu olduğu durumlarda işbu anlaşma askıya alınabilir.

### **Madde 13- Çerçeve Anlaşmasının Feshi**

13.1 İlgili DTİ tarafından Şebeke Bildiriminde tanımlanan kapasiteye talep yapılmaması, altyapı erişim sözleşmesinin zamanında imzalanmaması veya erişim sözleşmesinin dönem içinde feshedilmesi hallerinde çerçeve anlaşması iptal edilir.

13.2 Erişim sözleşmesinin feshi nedeniyle doğacak tazminat hakları saklı kalmak kaydıyla, Madde 13.1’de belirtilen sebeplerden dolayı çerçeve anlaşmasının feshi halinde DTİ, TCDD’ye beher yıl için altyapı erişim ücretinin %3’ü kadar tazminat ödeyecektir.

13.3 Mücbir sebepler nedeniyle taraflardan birinin talebiyle çerçeve anlaşması tazminatsız olarak iptal edilebilir.

13.4 Devletin ilgili birimlerinin kararı gereği, hat kesimlerinin savunma veya sivil güvenlik ihtiyaçları ile diğer öncelikli taleplere tahsisinin zorunlu olduğu durumlarda da çerçeve anlaşması tazminatsız iptal edilebilir.

### **Madde 14- Anlaşmazlıkların Çözümü**

14.1 TCDD ve DTİ arasındaki uyuşmazlık sadece altyapının kullanımı ve erişimine yönelikse, öncelikle şebeke bildirimi, erişim sözleşmesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre ve diğer demiryolu tren işletmecilerinin aleyhine olmamak üzere anlaşmazlık karşılıklı mutabakata varılarak çözümlenir.

14.2 İşbu çerçeve anlaşmasından kaynaklanan veya bu anlaşmayla bağlantılı anlaşmazlıkların çözümü için aşağıdaki işlemler uygulanır:

- (1) TCDD ve DTİ arasında çerçeve anlaşmasına yönelik anlaşmazlıklar kendi aralarında yapacakları müzakereler ile çözülür.
- (2) Bakanlık, kendisine iletilen herhangi bir şikâyeti değerlendirir ve 30 gün içerisinde ilgili taraflardan bilgi talep ederek görüşmeleri başlatır. Her durumda tüm bilgilerin alınmasını müteakip 6 hafta içerisinde gerekçeli kararını taraflara bildirir.

14.3 Bakanlığın itiraz veya şikâyet üzerine verdiği kararlar, tüm taraflar için bağlayıcıdır.

14.4 Bir DTİ’nin altyapı kapasite tahsis talebinin kabulü veya reddedilmesi ile ilgili olarak Bakanlığa başvurması halinde; Bakanlık, TCDD’nin kararını doğrular veya belirlediği yönlendirmelere uygun olarak tadilini ister.

14.5 Bu anlaşmanın ve eklerinin uygulanmasından doğabilecek her türlü anlaşmazlığın çözümünde Ankara Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

14.6 İşbu çerçeve anlaşması ile erişim sözleşmesi arasında bir farklılık olması durumunda, erişim sözleşmesinin hükümleri geçerlidir.

#### **Madde 15- Gizlilik**

15.1 DTİ ve TCDD ilgili ulusal mevzuatın sınırları kapsamında bu sözleşmenin ticari unsurlarının gizli tutulacağı ve altyükleniciler dâhil olmak üzere, açıklanmayacağı hususunu kabul ederler.

15.2 Ticari gizliliğe sadık kalmak kaydıyla, çerçeve anlaşmalarının genel nitelikleri ilgili tarafların ulaşabileceği şekilde açık erişime sunulur.

#### **Madde 16- Yürürlük**

16.1 İşbu çerçeve anlaşması imza tarihinden itibaren geçerli olup, ..... tahsis döneminin başlangıcı olan ..... tarihi saat 00.01'den itibaren ... yıllık süre için yürürlüğe girer.

#### **Madde 17- Anlaşmanın Yenilenmesi**

17.1 İşbu çerçeve anlaşması, süresinin bitiminden 6 (altı) ay önce yenilenebilir. Yenileme işlemi, DTİ'nin yazılı başvurusu ve TCDD'nin uygun görmesi ile yürürlüğe girer. Anlaşmanın yenilendiği, TCDD tarafından Bakanlığa bildirilir.

#### **EKLER:**

Ek-1 Çerçeve Anlaşması Kapsamındaki Hatlar

(Sözleşme konusu hat kesimleri belirtilecektir.)

Ek-2 TCDD Tarafından Tahsise Konu Kapasite

A. Teknik parametreler

- A.1. Demiryolu aracı kavramı
- A.2. Dingil basıncı
- A.3. Hız (km/sa.)
- A.4. Yük gabarisi
- A.5. Uzunluk (sadece yük taşımacılığı)
- A.6. Fren emsali
- A.7. Talep edilen hizmetler

B. İşletme parametreleri

- B.1. Çalışacak tren sayısı (hangi günler, hangi saatlerde)
- B.2. Özel trafik ilişkisi (farklı trafik türleri varsa)
- B.3. Bekletme kavramı (tahsis gereği bekleme yerleri ve süreleri)
- B.4. Trafik işletme sistemi
- B.5. Zaman penceresi (tren tarifesi)
- B.6. Seyahat süresi (toplam seyir süresi)
- B.7. Bağlantılar (trenin bağlantıları varsa)

**Madde 18- İmza**

18.1 İşbu Anlaşma **18** maddeden ibaret olup, TCDD ve DTİ tarafından tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra ..... tarihinde **2** nüsha olarak imza altına alınmış ve **1** nüshası TCDD’de **1** nüshası DTİ’de alıkonulmuştur.

TCDD

DTİ